
Saknr: 2020/50307-1
Saksbehandlar: Ingvar Skeie

Saksgang

Utval	Utv.saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		28.05.2020
Fylkestinget		09.06.2020

Finansrapport 1. tertial 2020

Forslag til innstilling

Fylkestinget tek finansrapporten for 1. tertial 2020 til orientering.

Samandrag

Fylkeskommunen si lånegjeld er 13 517,7 mill. kr. 50,9% av gjelda har rente som er bunden i meir enn eitt år. Fylkeskommunen er lite utsett for renteendringar inneverande år. Gjennomsnittleg rentenivå for låneporteføljen er 2,12 %.

Fylkeskommunen har god likviditet, med likvide midlar på i overkant av 4 mrd. kr.

Rune Haugsdal
fylkesrådmann

Ingrid Kristine Holm Svendsen
Fylkesdirektør

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

1 Rapport frå BCM

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Fylkesrådmannen rapporterer til fylkestinget om finansforvaltninga etter kvart tertial. Etter utgangen av året vert det lagt fram ein rapport som viser utviklinga gjennom året og status ved utgangen av året.

Vedtakskompetanse

Fylkestinget, jfr. Kommuneleva § 14-13 og Finansreglement for Vestland fylkeskommune.

Vurderingar og verknader

Økonomi: Finansforvaltninga er viktig for fylkeskommunen sin økonomi. I denne saka vert det orientert om utviklinga så langt i 2020. Ein reknar ikkje med vesentlege avvik frå budsjettet.

Klima: Ikkje relevant

Folkehelse: Ikkje relevant

Regional planstrategi: Ikkje relevant

Utvikling i rentesatsar

Sidan mars har det skjedd store endringar i marknadsrentene. Styringsrenta er sett ned frå 1,5 % til 0 %. Rentene kommunar og fylkeskommunar betaler for lån har gradvis følgt etter, og er no på rekordlåge nivå.

Fylkesrådmannen har hatt fokus å sikre seg mot brå renteoppgang. Som følgje av dette er fylkeskommunen i ein posisjon der ein får liten effekt av rentenedgang første året. Men for dei komande åra er det svært positivt for fylkeskommunen når Norges Bank varslar om utsikter til rekordlåge renter i fleire år framover.

Utviklinga i lånegjeld

Det er ikkje gjort nye låneopptak så langt i 2020, men ein har refinansiert 4 sertifikatlån. To av dei vart refinansierte med 5-årige obligasjonslån med fast rente. 2 mindre sertifikatlån er innfridde.

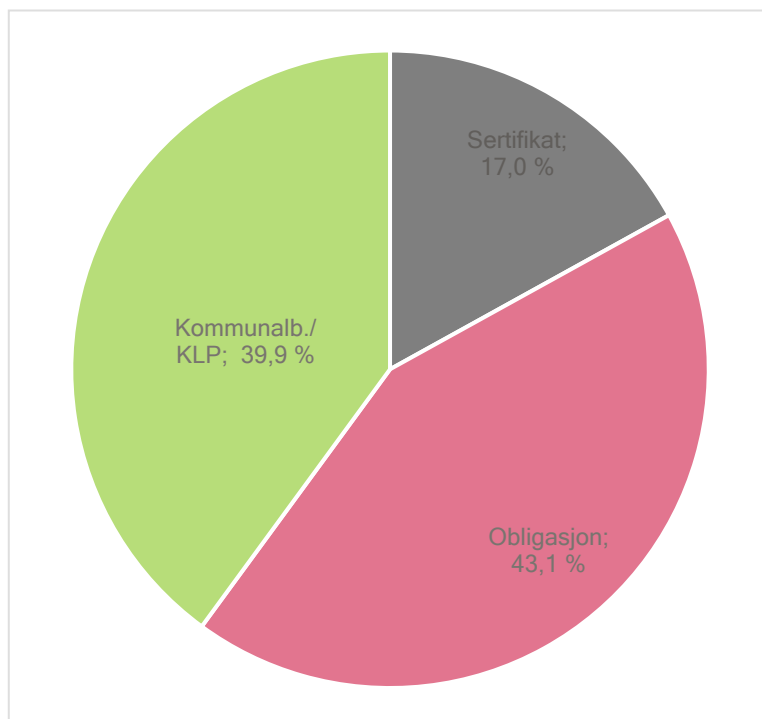
Følgjande oversyn viser korleis gjelda har utvikla seg i 2020:

(Beløp i tabellane oppgitt i mill. kr)

Lån frå Hordaland	11 302,3
Lån frå Sogn og Fjordane	2 390,4
<u>Lånesaldo 01.01</u>	<u>13 692,7</u>
Infridd sertifikatlån	164,8
Avdrag serielån	10,2
<u>Sum avdrag</u>	<u>175,0</u>
<u>Saldo 30.04</u>	<u>13 517,7</u>

Låneporteføljen fordeler seg slik:

	Tal lån	Beløp	Andel
Sertifikatlån	8	2 293,5	17,0 %
Obligasjonslån	14	5 825,0	43,1 %
Kommunalbanken/KLP	24	5 399,2	39,9 %
<u>Totalt</u>	<u>46</u>	<u>13 517,7</u>	<u>100,0 %</u>

Sertifikatlån og obligasjonslån er lån direkte i marknaden, der bankane opptre som mellommenn. Sertifikatlån har løpetid på inntil 1 år, medan obligasjonslån har løpetid på over 1 år.

Gjeldsgrad

Eit viktig nøkkeltal er å sjå gjelda i høve til inntekter. Netto gjeldsgrad ved utgangen av 2019 var 110,3 % for Hordaland og 68,3 % for Sogn og Fjordane fylkeskommune. For Vestland fylkeskommune vert dette 99,5 %.

Førebelse Kostra-tal for 2019 viser at Trøndelag fylkeskommune låg ein god del høgare med 132%. På dei neste plassane følgjer Møre- og Romsdal og Vestland. Landsgjennomsnittet utanom Oslo var 77,8 %.

Netto gjeldsgrad 31.12.2019:

Trøndelag fylkeskommune	132,0 %
Møre og Romsdal fylkeskommune	99,8 %
Vestland fylkeskommune	99,5 %
Rogaland fylkeskommune	85,4 %
Landet utan Oslo	77,8 %

Det er tilrådd at netto gjeldsgrad ikkje bør overstige 75 %.

Forvaltning av gjeldsporteføljen

I finansreglementet er det sagt at "halvparten av lånegjelda bør som hovudregel ha fast rente. Andelen fast rente kan likevel variere mellom 40 % og 60 % ut frå om ein finn vilkåra for binding gunstige eller ikkje."

Tabellen nedanfor gjev oversyn over fordelinga mellom fast og flytande rente. Ein har sett grensa ved 1 år, slik at berre lån som har meir enn 1 år igjen av bindingstida er definerte som fastrentelån.

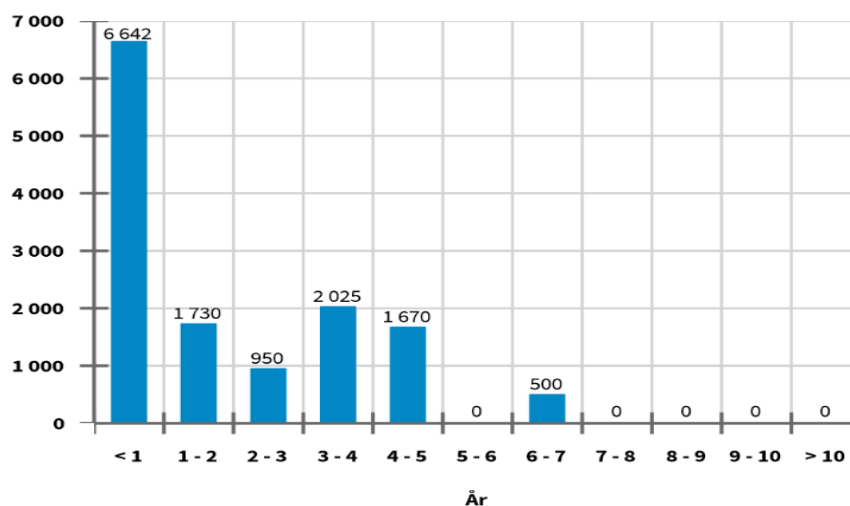
	Lånesaldo	Andel
Lån med fast rente	6 875,3	50,9 %
Lån med flytande rente	6 642,4	49,1 %
Totale lån	13 517,7	100,0 %

Av tabellen går det fram at 50,9 % av gjelda har fast rente. Gjennomsnittrenta for heile låneporteføljen var 2,12 %. Ved starten av året var gjennomsnittrenta 2,28 %.

Renteregulering

Gjennomsnittleg bindingstid på renta skal i følgje reglementet vere minimum 1 år og maksimum 4 år. Ved utgangen av april var gjennomsnittleg rentebindingstid 1,9 år.

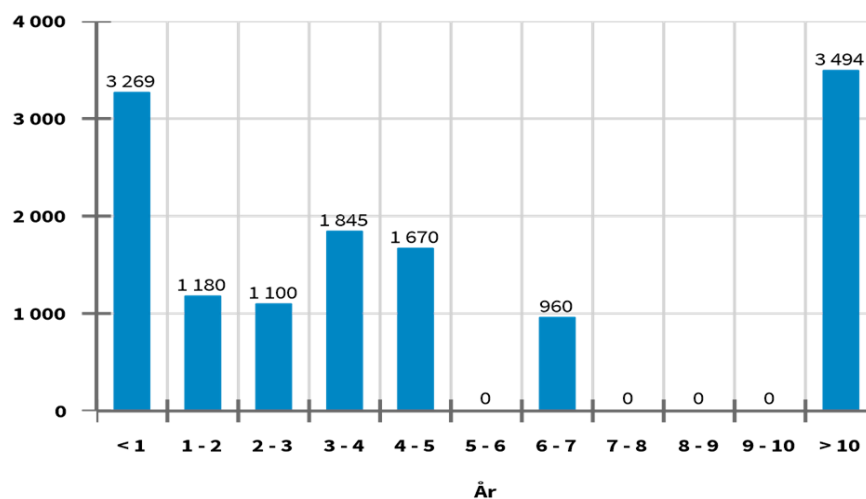
Grafen nedanfor viser kor stor del av låneporteføljen som har renteregulering kvart år. 49,1 % av porteføljen vil få regulert renta i løpet av første året. I løpet av dei 3 næraste åra vil 69 % av dagens låneportefølje få fastsett ny rente.

Løpetid

For å redusere refinansieringsrisikoen, skal låneporteføljen vere diversifisert med omsyn til løpetid. Einskildlån skal aldri utgjere meir enn 10 % av den samla gjeldsporteføljen.

Grafen nedanfor gjev oversyn over kor stor del av låneporteføljen som må refinansierast kvart år.

Vestland fylkeskommune hadde pr. 30. april 8 sertifikatlån. To sertifikatlån vart innfridd i mars, og eit lån med forfall i mai vil også bli innfridd og ført som del av årets avdrag.

For 2 av sertifikatlåna har ein inngått «rulleringsavtale» med DNB. Dvs. at banken har teke på seg å fornye låna ved kvart forfall, vanlegvis over ein periode på 3 år. I denne perioden kan ein vere rimeleg trygg på at låna vil bli refinansierte.

Obligasjonslåna har løpetider på 5-10 år. Dei fleste kommunalbanklåna har løpetider på 10-30 år. Eit måltal på løpetid er gjennomsnittleg kapitalbinding, som no er 6,1 år. Det vil seie at det i gjennomsnitt tek 6,1 år før låna i porteføljen må refinansierast.

I tabellen nedanfor er ein spesifikasjon av alle lån som har forfall dei neste 12 månadene:

Dato	Lånetype	Beløp	Kommentar
08.05.2020	Sertifikat 09.05.2019-08.05.2020	78,5	Avdrag
25.05.2020	Sertifikat 24.02.2020 - 25.05.2020	340,0	Rulleringsavtale
05.06.2020	KBN sertifikatvilkår 07.06.2019 - 05.06.2020	500,0	
30.07.2020	Sertifikat 30.04.2020 - 30.07.2020	345,0	Rulleringsavtale
27.08.2020	Obligasjonslån 2015/2020	300,0	
25.09.2020	Sertifikat 25.10.2019 - 25.09.2020	350,0	
19.10.2020	Sertifikat 18.11.2019 - 19.10.2020	400,0	
13.11.2020	Sertifikat 14.11.2019-13.11.2020	100,0	
27.11.2020	Sertifikat 29.11.2019-27.11.2020	180,0	
30.11.2020	Obligasjon 2015/2020	200,0	
26.02.2021	Obligasjonslån 2016/2021	475,0	
Total		3 268,5	

I tillegg til sertifikatlåna, er det 3 langsiktige lån som forfell det neste året. Med tanke på at det er to låneporteføljer som er slått saman, må ein kunne seie at forfalla er godt fordelte gjennom året.

Likvidar

Ein kan gje følgjande oversyn over likvide midlar pr. 30. april:

	mill. kr
Ordinære bankinnskot	2 215
Bankinnskot bundne midlar	420
Plasseringskonto	1 253
Pengemarknadsfond	205
Sum innskot og plasseringar	4 092

Med over 4 mrd. kr må ein kunne konkludere med at Vestland fylkeskommune har svært god likviditet. Ein reknar med at likvide midlar vil gå noko ned gjennom året. Det er m.a. budsjettert med bruk av over 500 mill. kr av fondsmidlar til finansiering av investeringar. Vidare kan likviditeten bli påverka negativt dersom inntektstapa som følgje av korona-epidemien blir større enn det vi får kompensert frå staten.

Gjennomsnittleg avkastning av bankinnskota har vore 0,67 % i 1. tertial, noko som tilsvare ei årleg avkastning på 2,02 %.

Renterisiko

Eit viktig spørsmål er korleis fylkeskommunen sine netto renteutgifter vil endre seg ved endringar i rentenivået. Nedanfor er vist korleis ein renteauke på 1 prosentpoeng vil slå ut både på kort og litt lengre sikt.

Med dei låna ein hadde pr. 30. april, vil ein renteauke på 1% medføre auke i renteutgifter på 46,6 mill. kr første året (mai 2020 til april 2021). Renter av bankinnskot, utlån og rentekompensasjon vil auke med om lag same summen. Ein ser at første året vil endringar i rentenivået ikkje gje nemnande utslag på netto renteutgifter.

Om ein ser fram til 2023, vil mange av låna med fast rente ha fått fastsett ny rentesats. Utslaga blir då større. I tabellen er det vist ein auke i netto renteutgifter på nær 35 mill. kr. Dette er rekna ut med dei låna ein har pr. dags dato. I følgje økonomiplanen skal gjelda innan den tid ha auka med fleire mrd. kr. Utslaget vil bli større når ein tek med nye lån. I tillegg er det venta at likvide midlar vil gå ned etter kvart som ein nyttar fondsavsetjingar.

Verknad av renteauke 1 prosentpoeng i mill.
kr

2023
2020-21

Renteutgifter	46,6	93,7
Renteinntekter og rentekompensasjon	-49,3	-58,8
Netto	-2,7	34,8

Utrekningane ovanfor viste at på den porteføljen av lån og innskot fylkeskommunen hadde pr. 30.04.2020, vil endringar i rentenivået gje små utslag på netto renteutgifter i 2020. Men det er planen å ta opp ca. 1,5 mrd. kr i nye lån i år. Desse vil etter alt å døme få ei vesentleg lågare rente enn budsjettet. Det er dermed mogleg at ein kan få ei innsparing på 7-8 mill. kr i høve til budsjettet.

Om ein skal oppnå ei slik innsparing, er det også ein føresetnad at ikkje satsen for rentekompensasjon på veginvesteringar vert sett ned. Ein kan ikkje sjå at det er sagt noko i Revidert nasjonalbudsjett om å setje ned kompensasjonssatsen.

Konklusjon

Det er ikkje avdekka nokon avvik frå finansreglementet i 1. tertial 2020.

Som vedlegg til saka følgjer ein rapport frå Bergen Capital Management. Her kan ein finne meir detaljerte opplysningar om låneporteføljen.